

Dr. Petri Gábor akadémiai székfoglalója

Az elmúlt évben választották a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjainak sorába dr. Petri Gábor egyetemi tanárt. A szegedi sebészprofesszor tegnap,

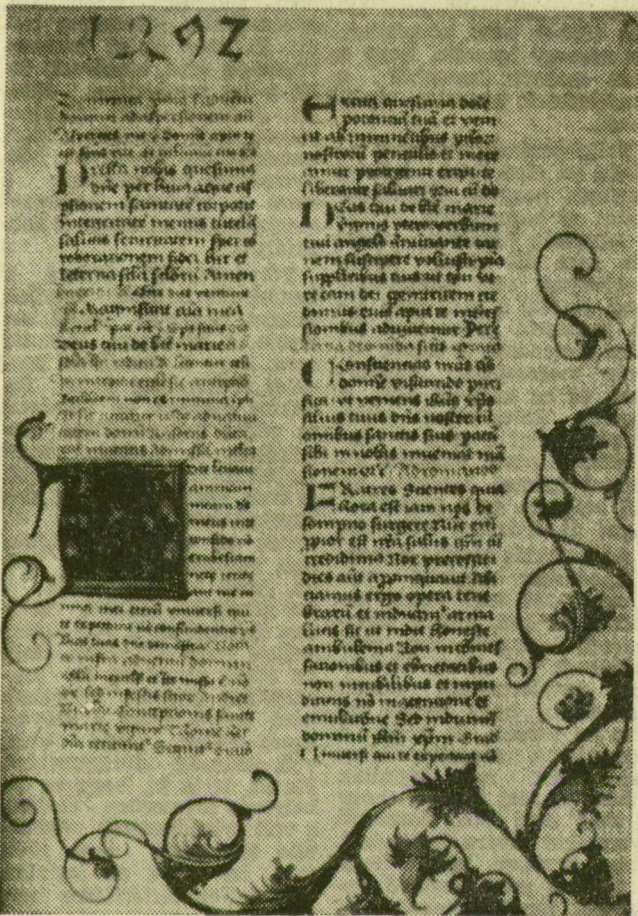
csütörtökön délután Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémián megtartotta akadémiai székfoglaló előadását: A paralytikus ileus symphaticus idegrendszeri vonatkozásai címmel.

Több szén Visontáról

A Thorez-bányauzem mintegy 3600 dolgozója csütörtökön délelőtt Visontán üzemrészenként és szakterületenként tanácskozáson beszélt meg az 1976. évi termelés tapasztalatait, valamint az ideai tennivalókat. A tanácskozás alapja az volt, hogy a visontai szénmezőn 1977-ben 6,5 millió tonna lignit felszűrre hozatalát tervezik, többet, mint 1976-ban, és ez a mennyiség túlszárnyalja a magyar szénbányászat egész évi termelésének egynegyedét.

Ezzel párhuzamosan 42 millió köbméter földet kell eltávolítani a szén terheiből. A széntermelés növekedése alkalmazkodik ahhoz, hogy Visontáról az idén az elmúlt évinél több villamosenergia áramlik majd az országos hálózatba.

A Somogyi-könyvtár ritkaságai Prágai Misszálé

Acs S. Sándor felvétele

A hártakódex egyik lapja

Ez a Somogyi-könyvtár egyetlen kódexe. Valószínűleg egy Prága melletti női kolostorban íródott, 1292-ben. Stílusából, tartalmából, külsejéből következtetnek a szakemberek a Prágai Misszálé (Misekönyv) eredetére: gótikus kódex, tartalmazza az egyházi naptárt, a cseh szentek ünnepeivel, és a mise állandó részeinek dallamát, kottáit. A külsejéről kiderítették a kutatók, hogy nem eredeti. A jelenlegi kötetstábla ugyanis nem gótikus, mint maga a kódex, hanem reneszánsz, tehát később kerülhetett a könyvre. A kötetstábla karika szolgált arra, hogy a misekönyvet fel lehessen kötni a pulbitusra, így könnyebben olvashatók a papok szerkesztése. Ezért mondják a kódexről: „láncos könyv”. A kódexekről általában mindenki tudja, hogy kézzel írták őket, hártára, majd

papírra, színes rajzokkal és iniciálékkal díszítették. Mire írták a Prága melletti kolostorban? A Prágai Misszálé hártakódex, birkabőről készült a lapjai. Néhány helyen aranylemezkek díszítik, és természetesen iniciálék, de ezek az egyszerűbb fajtából valók.

Egyetemes kultúrtörténeti értéke mellett a Prágai Misszálé külön érdekes a cseh irodalomtörténet szempontjából. Eredetét a Somogyi-könyvtár munkatársa, Gerlefalviné Szarka Mónika kutatta, akit pillanatnyilag az foglalkoztat leginkább, hogyan, milyen úton kerülhetett a kódex a szegedi könyvtár tulajdonába. Kiderítette ugyanis, hogy a Prágai Misszálé nem a szenvedélyes gyűjtő, Somogyi Károly hagyatékából származik.

S. E.

Vetőmag

A Petőházi Cukorgyár nagycentri magkikészítő üzemében nagyüzem van ezekben a napokban. Az utolsó tétel cukorrépa-vetőmagokat készítik elő és csomagolják. Nagycenk az ország cukorrépa területének csaknem felére biztosít jó vetőmagot.

Ifjú közgazdászok munkája

Korábban négy évvel ezelőtt alakult az ifjúsági Szekció, de csak névlegesen működött. Ilyen előzmények után a Magyar Közgazdasági Társaság Csongrád megyei szervezetének tisztújító közgyűlésén választották meg az ifjúsági bizottságot. Nemrégiben tartották az alakuló és egyben a vezetőség-választó gyűlést.

Fő feladatául tűzte a fiatal közgazdászok bizottsága, hogy aktivizálják a fiatal szakembereket olyan munkára, amely eredményesebbé teszi a társaság tevékenységét. Nehéz összeállítani mindenkit érdeklő programot, mert a fiatalok bizottságának tagjai egyben a társaság különböző szakosztályaihoz tartoznak. Problémát jelent az is, hogy

a társaságon belül 35 éven aluliak alig vannak, annak ellenére, hogy az eltelt két hónap alatt az ifjúsági korosztályuk száma megduplázódott.

Ha az elkövetkezendő időszakban felmérnék a tagok érdeklődési körét, aktivitási készségét, bővíteni lehetne — a bizottsági munka hatékonysága érdekében — a csoport létszámát. Előzetes becslések szerint erre több lehetőség is kínálkozik. Egyrészt, ha kapcsolatot teremtenek a Közgazdaságtudományi egyetemmel végzett, s a megyében elhelyezkedő fiatal diplomásokkal, valamint mérnökökkel, másrészt bevonnak a munkájukba számviteli főiskolások és közgazdasági technikumot végzett fiatalokat is. Előkészítő tanfolyamot indítanak azok számára, akik munka mellett jelentkeznek az egyetemre.

A bizottság tanulmányok készítését is vállalja. A tervben szerepel egy pályázati téma: „A Csongrád megyében dolgozó fiatal közgazdászok helyzete” címmel. A KISZ és a pártbizottság kérésére is készítenek majd tanulmányokat.

A rendszeres összejövetelek a fiatal közgazdászoknak lehetőséget, fórumot biztosítanak nyilvános szereplésre, ismereteik bővítésére. Az ideál munkaprogramjukban szerepel, hogy szeretnék megismerni más megye közgazdasági társaságának életét, néhány KSZV-fiatal, FMKT-vetélkedőt nyert szakembert. Felkérnék őket, hogy mondják el tapasztalataikat, s nyújtsanak segítséget a következő versenyekre. Az MTESZ szerveivel is jó kapcsolatot teremtenek.

A Magyar Közgazdasági Társaság Csongrád megyei szervezetének vezetői támogatják, segítik a fiatal közgazdászok munkáját.

Paragi Iлона

Jubileum

Jubileumot ünnepelt a magyar filmművészet szerdán, késő este a budapesti Vörös Csillag Filmszínházban. Harminc esztendővel ezelőtt ebben a fővárosi moziban mutatták be a Valahol Európában című filmet, az első nemzetközi sikerű magyar filmalkotást.

Gazdátlan bérletkártyák

Mint beszámoltunk olvasóinknak, az elmúlt napokban nyílt meg a szegedi Kiszínház. S miután évad közben gazdagodott épülettel a Szegedi Nemzeti Színház, a bérleti egy részének még ma sem világos: bejelentés-e kisszínházi bérletigényeket avagy sem. Erre utal az a tény, hogy a Kiszínházra érvényes kártyák jelentős százaléka „gazdátlanul hever a színház Kárász utcai jegyirodáján.

Ahol kérésünkre elmondták: az évad elején, amikor a színházi bérletet árulták, „hivatalosan” még nem számolhattak a kisszínházi

Kutatók szerepe az ideológiai továbbképzésben

Az MSZMP XI. kongresszusának állásfoglalása megállapítja: „a párt ideológiai munkáját a marxizmus-leninizmus általános érvényű tanításának terjesztése, alkotó alkalmazása” jellemzi. A határozat megvalósításában pártunk jelentős szerepet szánt az értelmiségnek. Ennek természetes magyarázata, hogy az értelmiség szakmai felkészültsége, magas szintű politikai képzettségével párosul. Ezt a kedvező kettősséget a kutatóknál célszerű kamatoztatni úgy, hogy vállaljanak szerepet a propagandamunkában, a pártoktatásban, a szocialista, elkötelezett szemlélet kialakításában.

A Gabonatermesztési Kutató Intézetben a kutatók átlagéletkora 37 év. Ez önmagában jelzi, hogy ez a nemzedék csaknem egységös szocialista társadalmi rendünkkel. Olyan politikai felkészültséggel rendelkeznek, ami biztos alap az ideológiai továbbképzéshez, és az adott kollektíva szocialista szemléletének formálásához.

Párttagjaink 95, kutatóink 60 százaléka valamilyen politikai iskolai végzettséggel — Marxista—Leninista Esti Egyetem, Szakosító, Marxista—Leninista Középiskola — rendelkezik. A pártoktatás a tudomány művelőitől ideológiai téren azt is várja, hogy ésszerűen használják a rendelkezésre álló lehetőségeket a szakmai feladatok megoldásában.

Kutatóink ideológiai ismereteiket állandóan használják, mert, ha csak a munkájukról, a mezőgazdaság belterjesebb fejlődésének lehetőségeiről szólnak — például zöldség- és gabonaprogram, zárt rendszerű termesztés előnye, általuk nemesített növényfajtákról, kidolgozott termesztési technológiákról —, akkor is alapvetően a pártoktatás célkitűzéseit munkálkodnak.

Tevékenységük országos viszonylatban is jelentős. Csongrád megye mezőgazdaságának továbbfejlesztése érdekében párttagkutatóink kezdeményezésére alapszervezetünk részletes intézkedési tervet dolgozott ki. Ennek lényege, hogy a nagyobb termelőszevőket vezetőit, párttitkárait rendszeresen tájékoztatjuk új kutatási eredményeinkről, azok alkalmazhatóságáról. A megye szakembereinek külön bemutatásokon, rendezvényeken, előadásokon mutatjuk be új fajtáinkat, hibridjeinket. Tanácsot adunk természetfesszel kapcsolatos kérdésekben.

Pártalapszervezetünk másik alapvető feladatának tekinti a pártoktatás útján terjeszteni, propagálni a marxizmus-leninizmus eszméit. Ezért szervezzük évről évre a politikai oktatásokat, ezért agítálunk az ideológiai továbbképzés mellett. Az önképzést, a szervezett oktatásban való részvételt politikai állásfoglalásnak tekint-

jük. Arra törekszünk, hogy a politikai oktatás formája és tartalma színvonalas legyen.

Kedvelt oktatási fórum „Az elméleti konferencia” intézetünk kutatói által kialakított formája. Valljuk, hogy az általunk végzett kutatás szocialista társadalmunk politikájának szerves része. Ezért olyan témák megtárgyalására kerül sor, mint például Csongrád megye mezőgazdasági eredményei és 1977. évi feladatai, fajtapolitikánk, intézetünk által kidolgozott termesztési technológiák stb. A megbeszéltek témák lehetőségét adnak arra, hogy a vita során rámutassunk a hibákra és meghatározzuk a megoldás módját is.

Kutatóink társadalmi tevékenysége együtt jár a politikai oktatásban való részvétellel. A külföldi tanulmányutakról visszatért kutatók a szakmai beszámolón túl tájékoztatást adnak az ott tapasztalt politikai-társadalmi és gazdasági eseményekről. (Például: Az olasz mezőgazdaság helyzete, fejlődésének útja.)

Dr. Faragó László párttitkár

Sürgősségi orvosi táskával látják el a körzeti orvosokat

Sürgősségi orvosi táskával látják el az idén a körzeti orvosokat a betegellátás színvonalának emelése érdekében — jelentette be csütörtökön az Egészségügyi Minisztériumban tartott sajtótájékoztatón dr. Najzer Alajos, a gyógyító-megelőző főosztály vezetője. Sürgősségi táskákat kapnak az állami egészségügyi szolgálat keretében működő üzemi, körzeti, valamint üzemi-körzeti egészségügyi szolgálataktól. Az egészségügyi miniszter erre vonatkozó utasítása mintegy ötezer egészségügyi szolgálatot érint.

Világviszonylatban hazánkban vezetik az először az egész országra kiterjedően az ilyen jellegű ellátást. Az orvosi táskát a Meddior Művek állította elő. A sürgősségi orvosi táska az újraélesztés, a sokkellátás, és a klinikai halál állapotának ellátásához szükséges műszereket tartalmazza.

Megtalálható benne a légtutak szabadba téleléhez a szabad légutak fenntartásához a mesterséges lélegeztetéshez szükséges többféle műszer, a sokkellátáshoz infúziós oldat, egyszer használatos infúziós felszereléssel, húsfélék injekció, injekciós tűkkel, fecskendőkkel. A táska súlya 4,2 kilogramm, ára 11 500 és 12 500 forint közötti.

A miniszteri utasítás szerint az orvosi ügyeleten minden esetben köteles magánál tartani a sürgősségi táskát, hirtelen rosszullesé, balesethez köteles magával vinni, és hétvégi utazáskor is kötelező kocsijában tartania.

Az év végéig minden érintett orvost ellátnak ezzel a táskával.

Az orvosok rendkívüli háromnapos tanfolyamon sajátítják el a táska adta ellátási lehetőségekkel kapcsolatos speciális ismereteket. (MTI)

Fegyelmi felelősségre vonás a benzines tüzelőolaj ügyében

Az ÁFOR csepeli telepe — mint ismeretes — január végén egy tartálykocsiban benzinnel keveredett háztartási tüzelőolajat szállított a budapesti TÚZEP 50-es számú telepére, ahonnan a benzinnel szennyezett olaj egy része eljutott a vásárosmezői lakóházakhoz is, de a gyors beavatkozásnak köszönhetően sikerült összegyűjteni, kicserélni a terméket, és így nem történt baleset. Az azonnal megkezdett vizsgálatok alapján az ÁFOR igazgatója fegyelmileg vonta felelősségre a vétkeseket.

A vizsgálatból kitűnt, hogy a kérdéses tartálykocsiban előzőleg extra szuperbenzin érkezett a csepeli telepre, ahol a műszaki hiba következtében nem ürítették ki teljesen a kocsit, maradt benne még mintegy 600 liter benzin, amelyre kellő körültekintés és figyelem nélkül üzemeltetői töltötték. Az előírások szerint a csepeli telepen is mintát vesznek minden kocsiból, de a minta ellenör-

zése akkor nem mutatott ki rendellenességet, s ezért most további vizsgálatot folytatnak a mintavételi és minőségi szabályok betartásának ügyében. Azt azonban már kétséget kizáróan megállapították, hogy a mintavétel előtti munkafolyamatokban sem tettek eleget munkaköri kötelezettségüknek egyes dolgozók, s hasonlóképpen egyes vezetők az ellenőrzések elmulasztásában vétkesek.

A határozat szerint tízenketten részesültek fegyelmi büntetésben. A közép- és alsósintű vezetők közül háromnál a fegyelmi határozat elbocsátás, egynél-egynél pedig figyelmeztetés, illetve megrovás. Elbocsátás fegyelmi büntetésé érint három munkást, három alkalmazott szigorú megrovásban, egy pedig megrovásban részesült. Az elbocsátás fegyelmi büntetés végrehajtását az igazgató három dolgozónál pedig hathavi próbaidőre felfüggesztette.